

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
Hat óra . . . 5 K. — f.
Három óra . . . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
Nyilttéri közlemények garmond
soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
összeköttetésben levő hird. irodák
arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

A tűzoltás ügyéhez.

A tűzoltás kérdését akként akar-
tam megoldani, hogy a polgárság erő-
teljes, ifjabb nemzedéke tűzoltó mű-
ködő tagokul, a város üzlet- és háztu-
lajdonosai pártolól tagokul önk. t. o.
egyletté alakuljanak.

Működő tagokul kötelezőleg nyolc-
vanan jelentkeztek.

A szükséges költségekhez való
hozzjárulásra a város belső körzeté-
nek üzlet- és háztulajdonosai csaknem
kivétel nélkül vállalkoztak. A külső
kerületek lakóit azonban erre megnyer-
nem sikerült.

A város képviselőtestülete, mely-
nek biztatása mellett, közérdekűnek
elfogadott, működésben folyt s mely-
hez az e célra megbízott pénzügyi
szakosztály utján a fejleményekből je-
lentést tettem, úgy találta, hogy a tűz-
oltás technikai, tehát főrése, a jelen-
kezett 80 működő taggal bőségesen
megoldható lévén, a szükséges költsé-
gek fedezése a házi pénztár hivatása
legyen. E célra elvben évenkénti 5000
koronáig terjedhető összeget felajánlott
s támogatásomra kebeléből egy bizott-
ságot kiküldött. A bizottság kiegészít-
tendő oly városi polgárokkal, kik a
képviselőtestületnek nem tagjai, de a
t. o. ügye iránt érdeklődnek.

Kedves kötelességemmé vált tevé-
kenységemet folytatni. Előszörban oly
tűzoltási szabályrendelet-javaslatot s
oly t. o. egyleti alapszabály-tervezetet
készíteni, melyek alkalmasak legyenek,
hogy a város érdekein, ezekkel páru-
zamban az egylet szabad mozgását,
együtt az elérni kívánt célt biztosítsák.

A tűzrendészetre vonatkozó álta-
lános intézkedéseket jó részt a polgár-
mester urnak a közönség előtt fekvő
javaslatából — egyes szakaszokat szó-
szerint — átvettem.

Mielőtt a képviselőtestület által
kiküldött s kiegészítendő bizottságot ösz-
szehívám, illetőleg mielőtt javaslatam
eléje terjeszteném: hogy e javas-
latokat minden érdeklődő megismer-
hesse, contemplált módosításait megfon-
tolva a bizottságban megtehesse, közzé-
tenni kívántam.

Előre is kijelentem, mint termé-
szetes, hogy minden alkalmas módo-
sítást örömmel fogadok; mert nem az
az ambícióm, hogy az én javaslataim
változtatlanul elfogadtassanak, de az az
óhajtam, hogy a tűzoltás kérdése a
célnak megfelelőleg s egyuttal a pol-
gárság minél kisebb megterhelésével ol-
dassék meg! A következő számban a
városi tűzrendészeti és tűzoltási sza-
bályrendeleti javaslatot közöljük.

Csekey Vilmos.

Az elme üdüléséről.

Most, az u. n. nagyvakáció küszöbén,
nem lesz érdektelen e téma címében jelzet-
tekkal röviden foglalkoznunk. Köztudomású,
hogy mint minden munkának, azonképpen
az elme munkájának is megvan a maga
határa, meggyéje ameddig mozoghat s me-
lyet, ha átlép, hibákat, rendellenességeket
idéz elő az egyéniségben. Épp azért a szel-
lemi higiénia föltétlenül megkívánja, hogy
minden szellemi-munka bizonyos időtartamu
pihenéssel, szünettel párosuljon. Minálunk,
mint köztudott dolog, az elme leghosszabb
időtartamu pihenése, üdülése július—augusz-
tus hónapokra esik. Helyesen is. Amennyi-
ben, e két hónap hőmérséklete jóval foko-
zottabb, mint az év többi hónapjaié. Már
pedig a fokozott hőről tudvalevő, hogy fe-
lette kedvezőtlenül hat az elmére. Ilyenkor
nemcsak az izmok petyhüdnék, ernyednek
el, hanem ezzel együtt az idegrendszer is
sokat veszít rugékonyságából, frissességéből,
az érrendszerben pedig zavarok állanak be,
mi bénítólag hat az elmére.

Mindezekről eltekintve, az elmének mul-
thatatlanul szükséges a nagyvakációi üdülés,
mert a modern kor sokkal többet követel
az elmétől, mint a mult, amikor ugyanis
jobbára csak az izommunka érvényesült.

De ezzel egyetemben szembeszökvővé
válk, hogy jelenleg, különösen pedig ha-
zánk iskoláiban, a szervezet sokat szenved
a szellem növelésétől. E két nevelés felette
távol van az „összhangzatosság“ jellegétől.

Már pedig való, hogy az ily minőségű
nevelés a legkevésbé sem felelhet meg a
természetesség és a helyesség összes köve-
telményeinek, mert egy régi igazságon ala-
puó tény bizonyítja, hogy csak ép, erős
testben lehet ép és erős lélek.

Ha e két nevelés, t. i. a testi- és a
szellemi nevelés, egymással teljesen ösz-
hangzó volna, akkor nem lenne annyi bete-
ges idegzetű, akaratgyenge s erkölcstelen
egyén minálunk, mint amennyi jelenleg van.

A különböző szellemi hibák, gondelle-
nességek eredője még abban is keresendő,
hogy igen sok egyén nem tartja szem előtt
azokat a kívánalmakat, melyek a szellemi
higiénában nyerik kitéjezésüket. Számos
egyén valóságos rablógazdálkodást üz szel-
lemi ténykedése terén. Nemcsak az egyes
szellemi fogamatok véghezvitelére szánt ener-
giamennyiséget használja fel, hanem az u.
n. tartalékenergiát is, így nem csoda, hogy
abbeli eljárása a szellemi kifáradáshoz, majd
pedig az elmét veszélyeztető szellemi kime-
rüléshöz s idegességhez vezet.

Valóság, hogy az emberiség zöme épp
a fenti okokból kifolyólag a gyors és helyes
elhatározásra többé-kevésbé képtelen. Az
elcsigázott idegrendszer igen sok rossznak
a kútforrását képezi. Így többek között
az egyén ténykedésének javarészét a ma-
napság mindjobban elharapódzó érzékiség

hajtásására tereli, mi az igazi hivatásnak
az eredményességét felette megapasztja.
Hasonlóképp ide sorozható az elme kipihe-
zésére szánt időnek helytelen kiaknázása
is. Vannak egyének, akik a pihenési időt
nem aknázzák ki úgy, mint azt az elme
kívánja. Rendesen oly miliőben, oly minő-
ségű suggestiókban tartózkodnak, melyek
korántsem az elme üdülését, hanem egye-
nesen ennek elcsigázódását célozzák. Lát-
juk, tapasztaljuk, hogy az u. n. intelligens
osztályba tartozó újabb nemzedék zöme
ahelyett, hogy a természet szépségeit, a jó
levegőt minél gyakrabban felkeresné; fűs-
tös kávéházakban s efélékben keres szóra-
kozást s megnyűtt idegei számára üdülést.

Viszont oly egyékekkel is találkozunk,
akik megengedik gyermekeiknek, hogy a
nagyvakációban mindenféle idegizgató tör-
ténetekkel, olvasmányokkal teletömjék elmé-
jüket. Maga-magától értetődik, hogy e mű-
veletet semmi szin alatt sem szabad helye-
selnünk. Ha már adunk olvasnivalót a gyer-
mekeknek, akkor legalább ügyeljünk arra,
hogy az olvasmányok szórakoztatók, de ne
idegölők legyenek.

Az elmeüdülésnek egyik legszámot-
tevőbb föltétele: a kellő nyugalom. A nagy-
városok zaja, zsibongása, egyszóval egész
miliője legkevésbé sem kedvez az elme
üdülésének. Az elme üdüléséhez megkíván-
tató nyugalmat egyes-egyedül csak a termé-
szet öléen lehetjük meg. Az idegrendszer a
természet kellemes suggestióiban mintegy meg-
fürdik s megedződik. A légkör tisztasága,
a virágok szinompája, a fák, növények zöld
lombja, a verőfény, a madárdalos csalít,
erdő, a patak csobogása, az ég derűje,
stb. mindmegannyi kellemes suggestiv ha-
tás. Azért a nagyvakációban, a városi em-
berek közül azok, akik szerét ejthetik, vi-
dékre mennek üdülni. De mitévők legyenek
azok a családok, melyeknek anyagi s egyéb
körülményei nem engedik, hogy helyüket
egy jobb levegőjű helyel cseréljék fel.
Kénytelenek gyermekeikkel együtt a rossz,
füledt, poros, stb. levegőben a nagyvakáci-
óban is tartózkodni.

Hány, meg hány, csenevész, fonnyadt
izomzatú, sápadt arcú, vérszegény gyermek
áhitosik nyaranta a vidék jobb levegő-
gője után.

Kívánhatjuk-e ezektől, hogy a tanév
tartama alatt az előmenetelben lépést tart-
sanak azokkal a gyermekekkel, akik a nagy-
vakációban ez elme üdülésének minden te-
kintetben eleget tettek?

Bizonytal nem.

Hazánkban eddigelő csak a Gyerme-
védő Liga és a Vándordiakok Egyesülete
gondoskodik egynéhány városi gyermek
nyaralásáról.

Ez azonban édes-kevés ahhoz, hogy a
jó levegőre rászoruló valamennyi gyermek
s ifjú a fentiekhez hasonló elbánásban ré-
szesüljön. Ezen a bajon, még pedig égető

szociális bajon előbbben az államnak kellene segíteni, legalább úgy, hogy kötelessévé tenné, miszerint minden nagyobb város gondoskodik egy oly fás, füst- és pormenyes területéről, (játsszótérrel), ahol az otthonmaradt gyermekek s ifjak a nagyvakációban kellő felügyelet mellett üdülnének. Azért hangoztatom a „kellő felügyeletet,” mert ezzel a művellettel elejét vehetjük az esetleges baleseteknek s egyuttal megvédhetjük a jó gyermekeket a szüllött gyermekek káros suggestióitól. Az üdülnének, játszásnak szánt területet, nagyságához képest több részre lehetne osztani. Még pedig a 3—6, 7—12, 13—16 éves gyermekek számára. Helyes lenne, ha a szóbanforgó területen bizonyos nagyságu fürdő, továbbá a zivatar s eső elleni menedéksátor volna. Az elme üdülnésénél nem szabad figyelmen kívül helyesnünk a helyes táplálkozást sem, mert tudvalevő, hogy a tanév alatt elfogyasztott energiát csakis a helyes táplálkozással lehet pótolni. A teljesen szegény családok gyermekeinek táplálkozása az állam, vagy a tehetősebbek támogatására sorul. Sajnos, — de való, hogy Magyarország még igen messze van a művelt nyugat, különösen pedig Amerika gyermekmentő rendszereitől. Épp ezért a művelt államok egyikében sem találunk annyi csenevés gyermekeket, mint hasánknban. Iskoláink tetemes része „börtön” jelleggel bír; a legtöbbjének semmiféle játszótérre nincs. Ha tehát azt akarjuk, hogy edzett, egészséges gyermekeink legyenek, akkor nemcsak arról kell gondoskodnunk, hogy az iskolák a tanév alatt a gyermekek energiáját kiszivolyozsák, hanem egyuttal arról is, hogy a tanuló elméje a nagyvakációban helyes üdülnésben részesülhessen.

Szabolovszky István.

Külön felék.

— **Az új képviselőház,** a 96 éves *Madarász József* koronázása mellett, jun. hó 23-án tartotta első ülését. A király a budai várak szertartási tervében tegnap déli 12 órakor trónbesséddel nyitotta meg az országgyűlést, amely holnap keddi megérdelemes üléseit.

— **Tanítóképesítés.** Az állami tanítóképző intézetben a hét folyamán tartotta meg *Tomcsányi János* kir. tanfelügyelő elnöklése alatt az állami tanítóképesítő bizottság a f. tanévi népiszkolai tanítóképesítő vizsgálatokat. Az öreg épület falai közt es volt az utolsó e nemű aktus. Az abiturientiát az életbe diplomával elbocsátó intézetünk az általa eddig kiadott közel ezer diplomát ezúttal huszonhatal szaporította. A szabóbeli vizsgálatra állott valamennyi jelölt sikerrel tette le vizsgálatát. Az eredmény szinte fényesnek minősül. Kiadott 3 kitűnő, 11 jeles, 11 jó s 1 elégséges elemi népiszkolai tanításra jogosító oklevél. A képesített ifjak, kik 4 évi ittvaló tanulmányuk alatt szinte társadalmunkba is beleölték magukat, a következők. Kitűnő oklevelesek: *Balogh Sándor*, *Bárczy Gusztáv* és *Tuskó László*. — Jelesek: *Abossy Gyula*, *Fritsche Géza*, *Hrus Sándor*, *Kántor Imre*, *Kucsera Endre*, *Kürti János*, *Práger István*, *Réti József*, *Vágó Károly*, *Vanger István* és *Vágner Ferenc*. — Jók: *Álföldi Mihály*, *Alpári Lajos*, *Csibor László*, *Fehér Gyula*, *Gömöri Károly*, *Hagara Gyula*, *Machovics Ferenc*, *Merkovics Károly*, *Macek István*, *Ondrejka Béla* és *Szűcs Géza*. — Elégséges: *Galambos Béla*. Azonkívül kántorképesítő oklevél adott ki 12 — 10 r. kath. és 2. ág. evangélikus jelölt — illetve tanítónak. Az oklevelek kiosztásánál a bizottság elnöke lendületes szavakban kötötte az ifjú tanítók lelkére jogaik okos érvényesítését, s nemzeti állam szolgálatában kifejtendő kötelessé-

geik hív teljesítését s az őket nevelt alma mater iránt tartozó emlékezetét. — Szívesen gratulálunk úgy a derék ifjaknak, mint a tanítóképzési munkáját fáradozatlan buszgalommal teljesített tanárikarnak, ugyanis mint bizottságnak s annak élén vármegyénk vérbeli első pedagógusának, *Tomcsányi János* kir. tanfelügyelőnek.

— **Nagy alapítvány.** Besztercebányán a hó 21-én temették el *Repszik János* nyug. kir. tanfelügyelőt, volt 48-as huszárhadnagyot, aki — miut értesülünk — végrendeletében 160 ezer koronás alapítványt tett és azt a F. M. K. E. gondozására bízta. Az alapítvány kamatait az általa elkészített tervszerint Nyitra, Bars- és Hontvármegyék magyarosítására kell fordítani.

— **A polgári leányiskola záróünnepélye.** Az irtalmas nővérek vezetése alatt álló intézet polgári leányiskolájában pénteken fejezték be a tanévet egy, minden pontjában kitűnően sikerült szép ünnepélyvel, amelyre a szülőknön kívül annyi érdeklődő jelent meg, hogy a tágas terem nem volt elegendő befogadására. Az összes szereplők elismerésre méltóan kivették részüket az ünnepély sikerének emelésében. És pedig: *Grotte Janka*, *Szabó Erzsébet*, *Akucs Margit*, *Teszák Erzsébet*, *Medveczy Erzsébet*, *Dódek Ilona*, *Fekete Vilma* zongorajátékukkal, — *Moravék Margit*, *Frecska Aranka* és *Farkas Olga* szavalaikkal, — *Polónyi Anna* cimbalomjátékával. A növendékek által ritka precizitással előadott három énekszám, — *Tokody* Istvánnak már ismert karmesteri ügyességét dicséri. Az ünnepély lefolyása után az elemi iskola udvarára ment a közönség, ahol nagy élvezettel nézte végig a leányoknak kedves dalokkal fűszerezett tornavizsgájtát, melyben a növendékek osztályonként felvonulva olyan meglepő és kiváló ügyességet s gyakoroltságot mutattak be, hogy ez csak szakértelemmel párosult kitartó tanításnak lehet a méltó eredménye. — Befejezésül *Báthy László*, prépost-igazgató, lelkes és szívhezszóló beszédet intézett a növendékekhez, amely nemcsak ezeket, hanem a közönséget is mélyen meghatotta. Ez a beszéd főként az iskolából már távozó, a IV. osztályt végzett leányoknak szólt, akiket az igazgató arra költ és figyelmeztetett, hogy azt a jó nevelést és üdvös oktatást, amelyet az iskolában a teljes buzgalommal működő nővérektől nyertek, vigyék ki magukkal az életbe és tegyék hasznos gyümölcsöt termővé. Legyenek vallásosak és otthonban vállaljanak a családnak munkás és szorgalmas tagjaivá. Őrizsék meg lelki tisztaságát és minden erejükből küzdjenek a mai kornak divatkóros, a családok anyagi és erkölcsi jólétét megromító, koros kímővesei ellen.

— **Felmentett polgármester.** Barvármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya a hó 16-án tartott ülésében egyhangulag hozott ítéletével *Palkovics Emil* körmöcbányai polgármestert az ellene folyamatban volt összes fegyelmi ügyekben felmentette.

— **Segélyző egyesületi közgyűlés.** A főgimnázium segélyező-egyesülete a hó 19-én tartott mező évi rendes közgyűlést, amely *Sinkovics Ferenc* elnök indítványára *Bellan Adolf*, *Féja Kálmán* és *Mercader Alajos* tagoknak elhunytá telett mély fájdalomnak adván kifejezését, — örömmel vette tudomásul az elnöki kimerítő jelentést, amely szerint az egyesület a lefolyt tanévben 128 tanuló köi 979 tankönyvet adott ki s új könyvek beszerzésére 356 koronát fordított. Ruhával 630 korona költségig 21 tanuló segélyezett. Az egyesület vagyona jelenleg 15.757 kor. 13 fill., amely összege az egyes pénzüszintezetekben van elhelyezve. A múlt évben a vagyon a tagok számának örvendetes emelkedése s a rendezett hangversenynek 800 koronát tevő tiszta jövedelme által 1957 kor., 77 fillérrel gyarapodott. Hogy az ifjuság hangversenye a rendkívüli nagy bevétel mellett erkölcsleg is kiváló eredményt ért el, az elsősorban *Csöti Márk* tanárnak az érdeme, akinek a hangverseny rendezése körül kifejtett páratlan buszgalomért és lelkes fáradozásáért a közgyűlés jegyzőkönyvileg mondott hálás köszönetet. — Az egyesület tagjainak száma:

235; ezekből alapító: 41; rendes: 182; pártoló: 12. — A tisztikar s választmány egyhangú szavazással így választatott meg: igazgató: *Tóth Sándor*, főgim. igazgató; elnök: *Sinkovics Ferenc*; alelnök: *Huberth Vilmos*; titkár: *Preszeller Ferenc*; pénztáros: *Deák Miklós*; könyvtáros: *Ferencics István*. — **Választmányi tagok:** *Báthy László*, *Belcsák László*, *Bódogh Lajos*, dr. *Frommer Ignác*, *Holló Sándor*, *Jaross Ferenc*, dr. *Kersék János*, dr. *Kmoskó Béla* és *Levatic Gusztáv*.

— **Az ideli sorozás.** A honvédelmi miniszter valamennyi törvényhatóságos körrendeletet intézett, melyben az ideli fősorozást a július hó 15-től augusztus 31-ig terjedő időtartamra tűzi ki.

— **Tanfelügyelő látogatások.** *Tomcsányi János* kir. tanfelügyelő a múlt hó folyamán a vármegye több iskoláját látogatta meg és pedig: a kunosvágási, mátsai, körmöcbányai, pálosnagymezői, dócaifüresi, lévai, alsóháromi, zsarnócai, kiczői, szitvaapáti, tőhői, barsbessai, felsőpéli, garamlői ref., kissallói izr., alsóháromi magán elemi, körmöcbányai községi polgári és iparostanonciskolákat és a szitvakenesi magán gyermekmenházat. *Simonics Antal* kir. segéd-tanfelügyelő pedig meglátogatta az alsótárnoki, csejkői, garamnémeti, alsó- és felsőszadányi, kelői, majláti, nagylócsai, geletneki, kövesmocsári, nagylései és szénásfalui iskolákat. A tanfelügyelők egy ezen, valamint az egész éven át teljesített látogatásaik alkalmával — mint értesülünk — arról győződtek meg, hogy vármegyénk tanítóisága — néhány szórványos esetet leszámítva — kötelességeinek lelkiismeretes pontosággal felel meg, szép és eredményteljes kulturmunkát végez és ezzel méltán kiérdemli a felsőbb hatóságok legnagyobb elismerését.

— **Tűzeset.** E hó 13-án a délutáni órákban a Kálnai-utócanak egyik háza ismeretlen okból kigyult s néhány pillanat alatt az egész tető lángban állott úgy, hogy mikor a tűzoltók a helyszínre értek, már alig találtak oltani es mentenivalót. Szerencse, hogy a legnagyobb szélcsend volt, mert ellenkező esetben nagy vezeredelem fenyegette volna a szomszédos házakat.

— **Ingyenes tanítás.** Az elemi iskolák legtöbbje már befejezte a tanévet. A tanév bezárása alkalmával nem végeztünk fölösleges munkát, ha már most figyelmeztetjük a szülőket, hogy az új tanévre már teljesen ingyenes lesz a népiszkolákban a tanítás. A közoktatásügyi miniszter a napokban kiadott rendeletével az elemi népiszkolai oktatás ingyenességéről szóló 1908. XLVI t. c. 1. és 8. §-ai alapján az ingyenes tanítást a községi és felekezeti népiszkolákra is kiterjesztette, sőt az 1891. évi XLIII. t. c. 10. §-ában megállapított 30 filleres nyugdíjnyelvények fizetése alól is fölmentette a szülőket. Az iskolák egyébként egy-egy tanuló után 50—50 fillér beirásdíjat szedhetnek, de a szegényebb sorú szülők es alól is fel vannak mentve. — Ezek az újítások szept. 1-én lépnek életbe s bizonyára örömet okoznak a szülők körében.

— **Nyári mulatság.** A *Kath. Legényegyesület* f. évi július hó 3-án a *Szakmárytele* kertben az egyesületi házalapon a könyvtár javára színelőadással és táncal egybekötött, confetti-, világlámpa-, dijkugliás- és monológokkal élénkített sártkörű nyári mulatságot rendez, amely iránt már előzőleg is igen élénk érdeklődés nyilvánul. — Belépti díj személyenként 1 kor. — Felülfizetések köszönettel vétetnek. — Kezdeté este 6 $\frac{1}{2}$ órakor. — A mulatság műsora a következő: *Színre kerül: „Az ebéd”*. Bohózat 1 telvonásban, 20 jelenet. Irta: *Ney K.* Szereplők: *Homoky*, *tökepercses*, *Kovács József*; *Ábránd dr.*, *történetir*, *Bizik Ernő*; *Hordós*, *vendégelő*, *Kohn Ernő*; *Nyurga*, *Hanszák Péter*; *Lajo*, *pinócér*, *Danis Lajos*; *Eős*, *rendőr*, *Szentgyörgyi Pál*. A cselkvés színhelye: egy magyar fürdőhely. — „A kis kiváncsi”. Vig monológ. Irta: *Ilosvay H. E.* Adja: *Medveczy I.* — Szavalt: *Tóth Mariska*. Fuvola és énekszóló. A műsoron kívül — mint értesülünk — *Macsák M.* előhegedű, *Kucsera Ferenc* és *Csuvara József* tanítók, fuvola és énekszólóval fognak közreműködni.

— **A népszámlálás.** A tíz évenként megejtetni szokott népszámlálás ez év utolsó napján lesz és három napig fog tartani. A népszámlálást a közigazgatási tisztviselők és a tanítók végzik külön díjazásért.

— **A tanítók kedvezményes vasuti jegye.** A Kassa-Oderbergi-Vasuti igazgatósága e napokban hozott határozata értelmében a rendszeres állásban működő tanzelelyzet részére az arcképes, személyre szóló félfaru igazolványt szinten megadja. E kedvezményre reflektálóknak kérvényük kiállításáért ugyanazon eljárás kell követniük, amelyet az államvasuti kedvezményi kérelmezésénél, azzal a különbséggel, hogy a kiállítási illeték csak egy korona, amely készpénzben vagy fel nem ragasztott bélyegjegyekben mellékelendő. E kedvezménytel felelőlegessé válik az esetről esetre való kérés.

— **A mértékhatolási díjazás kiegészítése.** Kizárólag ürmértékeket használó felek, (kisiparosok, kiskereskedők, kocsmárosok, gazdálkodók, stb.) két évre szóló díjtáblájára; a) ha a községnek, melyben lakik, lakos száma 50 ezernél nagyobb: hat korona, b) ha 10—50 ezer között van: öt korona; c) ha 3—10 ezer között van: négy korona; d) 1—3 ezer között van: három korona; ha ezernél kisebb: két korona. A mértékhatolási díjazás egyéb részeiben érintetlen maradt.

— **A lévai r. kath. főgimnáziumban** az 1910/11. iskolai évre beiratkozni már júl. 1., 2. és 3. napján lehet az igazgatóságnál d. e. 9—10. Minthogy a II. osztály szüfoltak ígérkeznek, júl. 1.- és 2.-án csak helybeli illetőségű és a f. iskolai éven belül járt vidéki tanulók iratkozhatnak be. A többi osztályoknál ilyen korlátozásra nincs szükség. A folytatólagos beiratkozók szept. 1., 2. és 3. napján lesznek. Az igazgatóság.

— **Haláleset.** Agárdy Sándor lévai polgártársunk kis leánya, Valéria é. hó 17.-én Budapesten elhunyt. Rövid idő alatt második ízben sújtja a kerlelhetetlen kaszás a derék családot. A kis halottat Lévára hozták s itt é. hó 20.-án helyezték örök nyugalomra a család és nagyszámú jó barát részvétele mellett.

— **Új naptár.** Ujabbán sok terv merült fel a Gergely-naptár reformálására, minthogy ez nem felel meg a pontos áttekinthető időszámítás követelményeinek. A Vatikánal összekötötetésben levő Kölnische Volkszeitung most ezt írja, hogy a Gergely-naptár reformása, amelyet a kereskedelem, iskola, állam és maga a vallás is sürget, több uttoró kísérlet után a megvalósulásához közeledik. A nevezett lap szerint maga X. Pius pápa vette a kezébe a reform ügyét és a Londonban összeülő kereskedelmi kamarák kongresszusa ele terjesztette az ügyet, miután az új naptárt már január elsején szeretnék életbe léptetni.

— **Lakossági statisztika.** Január hó 1.-én lesz a népszámlálás. Ezzel kapcsolatosan a vidéki nagyobb városok lakosságának száma már most közzhírré tétetett; a közlés szerint a városok népességi arányokban így követik: Szeged 121 ezer, Szabadka 98, Debrecen 94, Pozsony 80, Zagráb 76, Hódmezővásárhely 71, Arad 68, Temesvár 64, Kolozsvár 59, Pécs 52 és Kassa 50 ezer lakossal bírnak.

— **Havazás a nyár kezdetén.** E hó 21.-én amikor a naptár szerint a nyár kezdetét vette és az év leghosszabb nappala volt, az ország némely vidékéről havazást jelentettek. Arikubintól is azt írják, hogy ott a havazás folytán fűsz hó borította a hegyeket. Ebből meggyaraszható meg, hogy miért kellett nálunk is a múlt napokban elővenni a felöltőket. Szomorú kilátások ezek az aratás előtt, amikor forró napaugárnak kellene érlelnie a még lábon álló termést.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Turcer Béla lévai adóhivatali gyakorlatot ideiglenes minőségben adóhivatali tisztá nevezte ki.

— **Drágasági pótlék.** A miniszteri tanács határozata alapján az egyes tárcák miniszterei már a közel jövőben folyósítják a három alsó fizetési osztályú állami tisztviselők drágasági pótlékát a következő összegekben: IX. fizetési osztályban a családok részére 300—400 kor., nőtléneknek 260—300 kor., a X. fizetési osztályú családok 300—360 kor., nőtlének 200—240 kor., a végül a XI. fizetési osztályban a családok 210—270 kor. és a nőtlének 190—200 koronát kapnak.

— **Címbejelentő lapok.** A fürdőző, nyaraló- és turista közönség kényelmére a m. kir. posta címbejelentő lapokat hozott használatba, amelyek az utazó közönség postaküldeményeinek és táviratainak kézbesítése vagy utanküldése iránt intézkedhetik. A címbejelentő lapok a gyógyfürdő és nyaraló helyek postahivatalainál ingyen kaphatók. Használatukra magának a lapnak magyar és francia nyelven írt szövege nyújt tájékoztatást.

— **A múlt évi libamáj kivitel.** Az 1908. évben a libamáj kivitel 2738 métermázsára emelkedett. Hogy hazánk egy városából sem ment a külföldre több libamáj, mint Léváról: az bizonyos. Azt azonban számszerűleg csak a postahivatali útnan tudnánk legrövidebb úton megállapítani, hogy mennyire rúg a tőlünk kiszállított libamáj.

— **Megsemmisített felmentő ítélet.** A szegedi esküdtbírósnak a nagy port fölvert, szenzációs Haerda-bűnpörben hozott felmentő ítéletét a Kuria é. hó 21.-én megsemmisítette és új főtárgyalást rendelt el s annak megtartásával a budapesti törvényszék esküdtbírósgát bízta meg.

— **A jéghiány orvoslása.** Az idején nyelhet foytan országszerte beállott jég hiány orvoslása érdekében a belügyminiszter nagy horderejű intézkedéseket tett. A vármegyénket érdeklő intézkedések a következők: Miután a vármegye községeinek átlag több, mint 50%-ában a jégvermek még vannak töltve jéggel, ennél fogva a belügyminiszter elrendelte, miszerint a végül, hogy a többi községek se szenvedjenek jégben hiányt, utasítsanak mindazon községek, melyekben a jég beszerezhető, vagy bármi úton biztosítható nem volt, hogy a legközelebb fekvő, jéggel ellátott községekkel igyekezzenek olyan egységre lépni, hogy ezek a gyógyítási célokra esetleg szükséges jégmennyiséget, megfelelő szolgáltatásban, rendelkezésre bocsássák. Utasítandók továbbá a községek, amelyek a gyógyítás céljára való szükségleten felüli mennyiségben rendelkeznek jéggel, hogy a lehetőség juttassanak abból — méltányos ártért — azoknak is, akik gyorsan romló élelmiszerek teremtésével, szállításával vagy elárúsításával foglalkoznak és gazdaságuk, életük üzemük zavartalan menetének fenntartása egyuttal a közönség közegészségi és gazdasági érdeke is. A vármegye alapsánja ny értekezésben meg is tette a szükséges rendelkezéseket.

— **A fiatal borjúk levágási tilalma.** A földművelésügyi miniszter állattenyésztési érdekek szempontjából szigorú rendeletet adott ki, mely szerint 4 hetesenál fiatalabb borjút levágni nem szabad. Akik ezen rendeletet megszegik, azok ellen az illetékes hatóságok a büntető eljárást azonnal folytatva teszik.

Tessék napilapjait, hírlapokat, divatlapokat Nyitrai és Tarsa r. t. könyvkereskedésében Léván megrendelni, megkímélni a postai beküldési költséget.

Notiz. Elsőrangú fu-internátus a Gáborfőle, amely minden tekintetben modern és kényelmes. Egészséges és kellemes helyen fekszik. — Gábor fu-internátus. Budapest, VI. Munkácsy-utca 21.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátaink, kik szeretetük kis leányunknak temetése alkalmából mély fájdalomukat részvételükkel enyhíteni kegyeskedtek, fogadják hálás köszönetünket.

Léva, 1910. június 24.

Agárdy Sándor és neje.

Ime a levél!

E lenteleimmel szemben követett elvem: szívességet gyakorolni, de ei nem fogadni. Erről az elvemről bő alkalma volt meggyőződni már a Lévai Örökös szerkesztőjének a multban, ennek tanujelét akarom adni a jelenben is. A nevezett lap szerkesztője azt a szívességet kéri tőlem, hogy négy év előtt hoztam intézett levelét szöszterint közöljem le. Megteszem. Ime a levél:

Nagytitiszteletű Ev. lelkészi hivatalnak. Léva.

Nem akartam először elhinni, de miután nap-nap után több hívem jön jelenteni, hogy az ev. lelkész ur azt a képtelen hírt, rágalmatba menő gyálzkodást terjeszti rólam a városban, hogy a „piarista igazgató eljárása velem szemben csak személyes motivum alapján történik”: ma már, mindon egyik presbyter hívem is megerősíti az eddig hallottakat, kénytelen vagyok eljárásod ellen felszólalás és figyelmeztetni az ilyen alaptalan hírek korpotálásából származható kellemetlenségekre.

Íde s tova két éve, hogy az ilyen dolgaid miatt kénytelen voltam veled a bizalmasabb összeköttetést megszakítani, mert láttam, hogy benned elveim és egyházam nem valami jóakarója él és kész vagy a testvér prof. egyház ellen annak ellenségével is kezni fogni. Sajnos, de ez bebizonyosodott lepton nyomon, hívem előtt ellenem tett nyilatkozataid, melyeket ék azonnal tudtomra adtak, erősen igazolják antipatiádat ellenünk.

Szerencsétlen állapot ez és e felett csak a harmadik örülhet. Híveiddel a lehető legnagyobb viszályban élsz, ezt tudja Léván mindenki. Magatartásoddal köztünk is ilyen helyzetet akarsz teremteni. Szerencsémre eddig emberek csak nevetik állásfoglalásodat és hiszem, hogy jövőre is ez lesz jutalmad.

Ha tényleg megfelelné az a valóság, hogy a piarista igazgató eljárása ellenem indított személyes hajzsa, ami ugyan az igazgató részéről a legnagyobb képtelenség, mert az életben még soha nem láttam őt egy hivatalos érintkezésben kívül; ha mondom megfelelné a valóság világba dobott híred: még akkor sem volna szabad, nem illenék ilyen dolgokat „közönséges emberek” előtt pertraktálni egy testvér-egyház lelkészeinek, akinek azon kellene színtelen lenni, hogy e sérelem megszüntetessék.

Amikor néhány évvel ezelőtt megindítottad ez irányban a mozgalmat, sajnos eredménytelenül, az is személyes okok miatt nem sikerült neked?! Lásd, én ha hajlandó vagyok betudni az intéző körök elfogultságának, legkevésbé sem kovacsokol ellened érveit belőle.

A tankerületi főigazgatónál azonnal jelentést tettem, midőn e pletyka tudomásomra jutott. És kértem a legrigoribb vizsgálat elrendelését ez ügyben. Hová jutnánk Uram Isten, ha Bergengőzbiából ide került piarista úr is, akivel én személyes ismeretségben soha sem voltam, tölem nagyhangon követelhetné a bókólat, köszöntést, látnyalást és ha én ezt nem teszem meg, azért engem a teljesen ismeretlen igazgató úr kitalálhat az iskolából. Tessék e felett egy kissé nyugodtan gondolkodni. Mi alapon arrogán magának egy piarista is, ha az ismeretlen, — hogy éj 8 neki szolgálja, alantasa legyenek?!

Akt ösmerek közülök — (3-at személyesen) tisztességtudásom diktálja, hogy őket szívesen üdvözöljem. Meg is tettem ezt mindíg és ők is viszonzották. Egyéből nem számolok. Ez a gyálzkodás hajzsa igazolja, hogy alapos ok hiányában, milyen piszkos, milyen lécsinyes okhoz kapcsolódnak, hogy eljárásukat igazolják. Ebből kellene neked is okulni, hogy az ilyen dolgot nem tovább adnád, de lehetőleg ott, ahol hallod, ellene dolgoznod kellene.

Engedj meg, kérlek, de eljárásod nem kolleagához illik, nem loyális. Hidd meg, ennek mi ketten fogjuk meginni a levét egyházzalunkkal együtt. Léjta, tudja mindenki azt, hogy köztünk milyen viszony van, az ellenség örül rajta, mások meg nevetik a tútekedőket.

Kérlek, kímélj meg engem az olyan dolgoktól s ha jóakaródat megvontad egyházi ügyektől és tölem, hagyj teljesen magunkra bennünket, jobb lesz teljesen a semleges állásponot, mert így békében fejleszthetjük saját ügyeinket; de a civakodásnak csak veszedelm lehet a vége. Kényteleníttem ennek a megírásira, sajnálom nagyon, de nem tehettem másként:

Léva, 1906. X/3. Isten legyen veled, lelkészársad

Birtha József ref. lelkész.

A levél tartalmára csak két megjegyzést teszek. Egyik az, hogy azt a világra dobott hírt, melynek valódiságát a szerkesztő úr levele elején letagadja, levele folyamán beismeri, mindenek előtt neki adtam tudtára írásban. Tettem pedig ezt, mert ezzel kellett megindokolnom az aláírásomnak megtagadását, melyet a szerkesztő úr egy általa írt s a gimnázium ellen irányuló fellebbezésre kért tőlem.

A másik az, hogy ezen ügyet azért kellett levélleg elintézni, mert a szerkesztő úr akkor már szakitott velem t. i. az 1904. évi december hó 10.-én (talán még emlétkünkben van ez a nap,) nálam test látogatását már nem adtam vissza. Míg a nap megmagyarazása eljárásomat. Így szakadt meg az összekötötetés, mely részemről „bizalmasabb” soha nem volt.

Léva, 1910 június 21.

Bándy Endre.

*) Bocánat, presbyter urak, csak azt adtam ki ami a levélben volt. Bándy.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1910. évi június hó 19-től 1910. évi június hó 26-ig.
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Szebechlebszki J. Radványi A.	fiu	János
Csimer Gyula Sallai Mária	leány	Mária
Tonhaizer Ferenc Szabó M.	fiu	László
Nagy István Korlat Zsófia	fiu	János
Havran Margit	leány	Margit
Sipiczki János Novák K.	fiu	Gyula

Halálozások.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
ösv. Melk Józsefné Szilágyi Julianna	73 éves	Szívbenulás
Kaczián József	2 hó	Gürcsök
ösv. Kaczián András	67 éves	Aggasszály
Valentin László	10 hó	Tüdőtuberkulózis

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány
Buzsá w.-mássánsként 20 kor. 40 fill. --
20 kor. 80 Kétszeres 18 kor. 40 fill. 19
kor. 20 fill. -- Rozs 15 kor. 60 fill. 15 kor.
80 fill. -- Arp 12 kor. 60 fill. 13 kor.
20 fill. Zab 17 kor. 20 fill. 17 kor. 60 fill.
-- Kukorica 13 kor. 40 fill. 13 kor. 80 fill.
-- Lencse 20 kor. 20 fill. 20 kor. 60 fill. --
Bab 19 kor 40 fill. 19 kor. -- fill 80 Kő-
lea 14 kor. 40 fill. 14 kor. 80 fill.

Nyilttér*)

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR
Egy eredeti doboz ára 2 korona.
Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ
Fájdalom csillapító bedörzsölés, elismert, régi jóhírnevű házi készítésű szappan és hűlőbélű szárazos mindenféle betegségek ellen.
Eredeti üveg ára 2 kor. 2. Kapható minden gyógyszerárakban és drogériákban.
Főszékhelyi hely MOLL A. gyógyszerész.
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

Egy jó házból való fiú, a jövő tanévre teljes ellátást kaphat egy helybéli intelligens családnál. Címe a kiadó-hivatalban.

Gépezskovácstól keresek azonnali belépésre novemberig, avagy a következő évre is. — **Adler Gyula Hontfegyvernek.**

Kiadó lakás. Zsidóker-utcán 3 szoba és egy előszobából álló lakás azonnali vagy augusztus 1-től kiadó. Bővebb felvilágosítást ad **Dr. Mocsy Ába ügyvéd, Léván.**

Uraim! Kis dologgal nagy haszonra tehetnek szert, ha ezüst szőrű prém fajt nyulaimból hoztatnak. Darabonként 2 hónapos 2 kor., 4 h. 3 kor., 6 h. 6 kor. **Pokorny József k. tanító. Lutilla u. p. Gramszentkereszt.**

Kiadó ház. Mangorló-utca 17. számú mai kor igényeinek megfelelő ház, mely 4 szoba, konyha, fürdő-szoba, kamra, pincesz, nagy üvegezett folyosó, mellék-épületben egy cseledő-szoba, mosókonyha, két udvar, konyha kert november 1-től bére adó (megjegyzendő két lakásnak is használható.) Feltételek **Tokody Imre** bástulajdonosnál tudhatók meg.

A szép férfi

**A nők boldogsága!
A menyasszonyok hűskezével
A szülők öröme!**

A ter indl a szépség erőre és egészségére mutat a szellemet és életet boldogítja. A szépség a férfinem-nél is egy biztos gazdagságot jelent, egy szabadevetet képez, mely valamennyi kápat kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!

Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszkodtok ti pattanások, durva bőr, kiélt arcz miatt, mikor oly könnyű szépségre lenni s szépség maradni. Zuckorh-szappan s Zuckorh-krém tényleg szépséget hoz, mert célja a teljes bőrápolás s a teljes bőrápolás a drága egészséget hozza magával.

Daczára napi használat mellett olcsó, sokkal olcsóbb mint a drága hasztalan kosmetika.

Zuckorh-szappan kis csomagolásban 1 kor. nagy csomagolásban (ajándék) 2.50 kor.
Zuckorh-krém közönséges tubusban 1.25 kor. nagy tubusban 2.50 kor.

Egyedüli gyárosok:
L. ZUCKER & Co., BERLIN W. 57

KNAPP IGNACZ drogériájában Léván.

Császarfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák, külön hőgyógy és urak részére, Török-, kő és márványfürdők; hőlég-, szensavas- és vllamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredményei használatnak főleg czuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra és légzőszervek hurutos eseteiben a al esti pangásoknál, 200 kényelmes lakószoba. Szonid kezelés, jutó kényes árak. Gyógy- és szenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, aki Sztraka Menthol fogsappanját használja. Ára majonika szeleceben 1 korona, melyhez a fogápolásról egy tudományos szivonalon a fő értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható egy koronáért. 3 drbt. 3 kor-ért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. — Kapható „FEKETE SAS” gyógyszerárakban Léván.

163/1910. vgrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Aluhrott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy az újbányai kir. járásbíróságán 1910. évi V.77/3. sz. végzése következtében Dr. Balbach Béla újbányai ügyvéd által képviselt Perlaki Ignac javára 721 kor. 67 fill. s jár. erejeig 1910. évi majus hó 14.-én fogantottott kielégítési végrehajtás utján le- és felölfigalt és 1398 koronára becsült következő ingóságok, a. m.: bolti árnk, italok, nyilvános árveressen eladhatnak.

Mely árverésnek az újbányai kir. járásbíróság 1910. évi V.77/4. számú végzése folytán 721 K 67 f. tőkékövetelés, ennek 1913. évi januar hó 1-ől járó 6% kamatai és eddig összesen 134 kor. 10 filléren bíróság nál megállapított költségek erejeig Újbányán, a helyszínén, Hosszu-utca 216. sz. alatt leandó megártására 1910. évi julius hó 4 napjának délelőtti 10 órája batáridőtti kütizetik és ahhoz a venni szándekezők ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi AX. t. a. 107. sz. 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőknek, szükség eseté a becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előrverezendő ingóságokat mások is le- és felölfigaltatták és azokra kielégítési jogot nvertnek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Újbányán, 1910. évi junius hó 18.-án.

Hubay Kálmán,
kir. bír. végrehajtó,

Aki középiskolába, (gimn, reál, felsőke-resk., polgári) járó fiát **hitközségi felügyelet,** állami ellenőrzés és tanfériaik vezetése alatt álló

INTERNATUS szigoru nevelésére akarja bizni — kérjen prospektust a **debreczeni izr. hitközség** titkáratól.

Interurban és megyei telefon 813.

Táncitanítási értesítés.

Léva város és vidéke nagyrabecstült közönségének tudomására adom, hogy **1910. julius 1-én a református iskola termében (Galamb-u.)**

tánckurzust nyitok.

Deák csoport! Felnöttek csoportja!
Boston tanítás! Különórák!

Léva közelében csoportok tanítását elvállalom.

Beiratkozások június 27.-étől kezdve a fent nevezett helyiségben.

Szíves pártfogást kér
Kreutz Gyula,
a bpesti cs. kir. hadapród iskola táncatanára.
Fővárosi tanintézet: VIII. Kemény Zsigmond u. 12 I. e.

GÁBOR
fiu internátusa

Budapest, VI., Munkácsy-u. 21.
Andrássy-uti villarayon. — Telefon 90—00.

Az ág. ev. főgimn., a VI. ker. áll. főgimn., a VI. ker. főreáliskola, polgári és kereskedelemi iskolák közvetlen közelében, a főváros legszebb és legegészségesebb részén fekvő villában, szép, nagy árnyas kerttel, Modern berendezés. Külön vívó-torna és játszótér. Bentlakó francia-német és angol tanerők. Internátusi díj az összes mellék-kiadásokkal együtt a tanévre

1500 korona.

Külön számla nincs.
Szűnidei internátus ismét Franciaországban.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy egyik legelőkelőbb intézet, a

„Duna” Bizt. Társaság

főügynökségét Léván reám ruházta át; Amidőn ezt közölni bátorkodom, fel-ementem, hogy intézetem a biztosításnak: **tűz-, élet-, betörés és jégágazatait,** valamint leányintézete a **„Danubius” baleset és szavatossági biztosító** révén a baleset- és szavatossági biztosítási ágazatokat is műveli, a legkon-lánsabb feltételek mellett.

Tisztelettel kérem, hogy törekvésem-ben támogatni s biztosítási ügyekben bizalommal hozzám fordulni méltóztassanak.

Felvilágosítással készséggel szolgál teljes tisztelettel
RÓNAI LIPÓT.
Főügynökségi iroda: Léva, Mártonfy-u. 7.

1230/1910 szám

Barsvármegye közig. bizottságtól.

Hirdetmény.

A vármegye alispánja bemutatja a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 26994/L.A. 1910. számú leiratát, mellyel Léva r. t. város ugynevezett „Mangorló” utcájának kinyitása céljára szükséges egyes területekre a kisajátítási eljárást az 1881. XLI. t. c. 2 és 5 §-a értelmében engedélyezte.

Véghatározat.

Barsvármegye közig. bizottsága az idézett miniszteri rendeletben engedélyezett kisajátítást tudomásul vevén, az elrendelt kisajátítási eljárás foganosítására Mailáth István Barsvármegye alispánjának elnöklete alatt dr. Persay Ferenc, vármegyei tiszti főügyész, Bodor Károly kir. főmérnök, az aranyosmaróti m. kir. Államépítészeti hivatal vezetője és ifj. Ordódy Vilmos dr. aljegyző, mint a bizottság jegyzőjéből álló bizottságot küld ki és a kisajátítási terv megállapítására az eljárás határidejéül Léva r. t. város városbáznak közgyűlési termében 1910. évi július hó 21.-ik napjának d. e. 9 óráját tűzi ki és Léva r. t. város tanácsának a kisajátítási terv és összeírás egyik-egyik példányának kiadása mellett meghagyja, hogy a kisajátítási tervet és az összeírást jelen véghatározat vételétől kezdődően a bizottsági eljárás határnapjáig a városbáznál közzemlére tegye ki és erről, valamint a tárgyalás helyéről az érdekelt feleket a helyi szokásnak megfelelően haladéok nélkül értesítse azzal, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása fölött akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekelték közül senkisésem jelenne meg. Meghagyja továbbá Léva r. t. város tanácsának, hogy a jelen véghatározattal kiadott kisajátítási tervet és összeírást a tárgyalás határnapján Barsvármegye alispánjának, mint a bizottság elnöké-

nek oly értelmű helyhatósági bizonyítvánnyal adja át, mellyel igazoltassék, hogy a kisajátítási terv és összeírás 15 napon át a városbáza tanácstermében közzemlére volt kitéve és a tárgyalás helyéről és idejéről az érdekelt felek a helyi szokásnak megfelelően és ezen véghatározat tartalmának közlése mellett értesítettek.

Egyuttal elrendeli a bizottság, hogy jelen határozat „Barsvármegye Hivatalos Lapja”-ban és a „Bars”-ban a nevezett hírlapok egymásután megjelenő két-két számában Léva város közönsége költésére közzétéssék.

Azon esetre ha a kisajátítás által érdekelt tulajdonosok között olyanok lennének, kiknek lakhelyét az érdekelt város előjárósága kipuhatolni nem tádná és így ezek jelen véghatározat kihirdetéséről értesítést nem vehetnének, ezek részére Huberth Vilmos, lévai ügyvéd ügygondnokul nevezetik ki azzal, hogy a bizottsági helyszíni tárgyalásban részt vegyen és ott az ily oknál fogva távollevék érdekelt képviselje.

Miről:

1. Barsvármegye alispánját a vonatkozó összes iratokkal,
2. Dr. Persay Ferenc vármegyei tiszti főügyészt,
3. Bodor Károly kir. főmérnököt,
4. Ifj. Ordódy Vilmos dr. vármegyei aljegyzőt,
5. Barsvármegye hivatalos lapjának szerkesztőjét Ar.-marót,
6. A Bars szerkesztőjét,
7. Huberth Vilmos ügyvédet,
8. Léva város polgármesterét ez utóbbit a kisajátítási terv és összeírás egy-egy példányával jelen véghatározattal értesíti.

Kelt Aranyosmaróton, Barsvármegye közigazgatási bizottságának 1910. évi június hó 14.-én tartott ülésében.

Mailáth,

alispán h. egnök.

Loserth Dezső

fűszer-, csemege-, bor- és ásv.-viz kereskedése.

LÉVA, Kossuth Lajos-tér 1. szám.

Naponta friss felvágott. Teljesen friss árak. Prágai sódar. Naponta friss teavaj. Császárhús főzve. Debreczeni paprikás szalonna. Naponta friss bécsi, frankfurti és szépeességi virsli. Debreczeni füstölt kolbász.

Finom csokorkák. — 1^a kevekötél jutányos árban.

Idei friss töltésű ásványvizek nagy raktára

Jutányos ár! Gyors és pontos kiszolgálás!

!! Üzlet áthelyezés !!

Közel egynegyedévszázad óta fennálló

BUTORRAKTÁROMAT,

kárpitos és asztalos műhelyemet

Báthy-utca 1. sz. alá

helyeztem át,

s kérem a n. é. közönséget, akik közel 25 évig támogattak, hogy engem ezen új üzlethelyiségemben is, ahol úgy a legmodernebb, mint a legolcsóbb berendezések is választhatók, további nagybecsű pártfogásáival szerencsétlenszenek.

Steiner József,

butorkereskedő LÉVAN.

Tanoncz kerestetik

Nyitrai és Társa R. T.

könyvkereskedésében LÉVAN.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérral minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért

kapható.

Nagy választék mindenféle és nagyságu beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezjegyzéket ingyen és bérmentve

küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órász és ékszerész LÉVAN.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek

— nagy raktára LÉVAN. —

Piaetéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára újonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányu gépek

u. m. HOFHERR és SCHRANTZ-féle gőzcséplő készletek, GANZ-féle motorok minden nagyságu, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Legjobb sütemények
kaphatók

Sipiczky

czukrászdában

LÉVA,

Főter (Friedmann-ház.)

Kátránytetőlemez,
 facement- és valódi aszfaltlemez-befedések a legszolidabb kivitelben, a legmesszebbmenő szavtosságra!
 Minden szakbavágó kátránytermék gyártása Minden fajta tető- és elszigetelő-lemezeknek készítése.
 Költséghőirányzat és műszaki felvígositások ingyen.
 Szabad. horonylemez

nedves falak

ellen. A jelenkor legtekélyesebb, egyedül célszerű és legolcsóbb elszigetelő eszköze — Védaszőkész istállógőz ellen, Számítá'n elismerővel. Prospektus ingyen.

MENZEL K. C. Pozsony.

Fiók: Szombathely.

BOLINDER-nyersolajmotorok
 -nyersolajlokomobilok

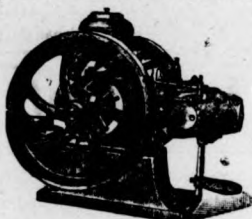
csak

Szabó Emil és Társa cégnél

Budapest V., Ferenc-József tér 6. sz.

(Gresham palota, a léncshíddal szemben) kaphatók.

Sürgönyelm
 Szabókék
 Bpest.

Telefon
 76-48.

Szivógázmotorok. Benzinmotorok.
 Cséplőgépek. Malomberendezések.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdák figyelmébe. Superfosfat,
 Chyly Salpeter, szárított marha- és sertés-trágya úgy vagon, mint kicsiny mennyiségben, továbbá prima porosz kőszén, kőszén és kovácszén. — Korpa és más erőtakarmány, — prima kéve kötél rendelhető legolcsóbb árakban. **Verbofsky Joachim Léván, László-utca 2.**

Gyermekjáték

a Schicht szappannal való mosás, mert egyszerre tisztít és fehérit is, s meglakarít minden fáradtságot és megyörlötést!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
 pótléka

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közhívenél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

MINDENJUT KAPITÓ!

JOLJÁR
 HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK SÁROK
 VAN CIPŐJÉN

DE

ROSSZULJÁR
 HA NEM ÜGYEL A
VÉDJEGYRE
 TESSÉK KIPRÓBÁLNI!

PALMA KAUCSUK
 V. COLOS VÁSÁRUTPÉST,
 N. COLOS V. S. K. L. 108-04.

Ajánljuk :

legolcsóbb napi árak számításával elsőrendű, direktforrásokból beszerzett

fűszer- és gyarmatárunkat,

valamint állandóan friss csemege-sajt, naponta érkező felvágott és egyéb csemegeárunkat

Közvetlen kávéimportunk folytán

kávéink

ugy ár, mint minőség tekintetében versenyen kívüliek!

Legjobb Mauthner-féle kerti és vetemény magvak!

Gépolaj, gépkenőcs, tavottazsir, carbolineum, aszfalt-fedőlemez, gummi- és aszbesztáru, petroleum, benzin, carbit és kátrány, vegyi termékek, gyanta, kénpor, kék és zöld gálicz, raffia-háncs, mindennemű festékáru,

portland és románczement

állandó nagy gyári raktára.

M. kir. marhasó és lőpor-áruda.

DISZKOSZORUK,

fa- és érczkoporsók gyári áron!

Varrógépek

5 évi jótállásra.

Selát gyártmányú
 az nál szóna vágó kések
 nagybani eladás.

Kern Testvérek

fűszer-, csemege- és vasnagykereskedése

Telefon 14.

L É V A.

Alapította'ott 1881.

Ajánljuk továbbá ujonnan berendezett vas-áruházunkat.

Állandó raktárt tartunk legfinomabb **nickel, alumínium, email, öntött és lemez**

konyhaedényekből,

egyensúly-, táblás és tizedes mérlegekből, legjobb minőségű sajtolt lapát, acél répavilla és répakiemelő, fejsze, csákány, kapaáru, fűrész, reszelő, metsző olló, ojtó kés, összes kerti, mezőgazdasági, méhészeti, tejgazdasági, bádogos- és kőmives-szerszámok, épület- és butorvasalások, olajozók, kenőszelenczék, gépszijak, szivattyúk, kenderőtömlők, tömitő anyagok, vízmentes ponyvák, csigafurók, kalapácsok, saluk, üllök, kereskedelmi öntvények stb. vaszkikkekből.

Legcélszerűbb többször csavart **horg. drótfonatkerítés** és tükés húzal raktár.

Fényképészeti cikkek, kerékpárok, pneumatikok nagy raktára.

Szíves megkeresésre készséggel szolgálunk speciális árajánlattal. — Nagybani vételnél külön ajánlat.